

KOMISJONI OTSUS,
31. jaanuar 2018,
Euroopa Komisjoni liikmete käitumisjuhendi kohta
(2018/C 65/06)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut

ning arvestades järgmist:

- (1) Aluslepingutes, eelkõige Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõikes 3 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 245, on sätestatud komisjoni liikmete käitumise aluspõhimõtted.
- (2) Komisjoni liikmed valitakse kooskõlas kõnealuste sätetega nende üldise pädevuse ja Euroopale pühendumuse alusel isikute hulgast, kelle sõltumatus ei ole kahtlust. Kandidaadid peavad olema täiesti sõltumatud ning ei tohi küsida ega saada tegutsemisjuhiseid üheltki valitsuselt ega muult institutsioonilt, organilt või asutuselt; nad hoiduvad kõigest, mis on kokkusobimatu nende kohustustega või nende ülesannete täitmisega ega tohi töötada ühelgi muul tasustatud või tasustamata ametikohal.
- (3) Komisjoni liikmetel lasub poliitiline vastutus ja komisjon annab oma tegevusest aru Euroopa Parlamendile. Euroopa Liidu lepingu artikli 10 kohaselt aitavad Euroopa tasandi erakonnad kaasa euroopaliku poliitilise teadvuse kujundamisele ja liidu kodanike tahte väljendamisele. Euroopa ja riikide tasandi erakonnad esitavad Euroopa Parlamendi valimiste raames komisjoni presidendi kandidaadi, keda nad toetavad, ja selle kandidaadi programmi. Euroopa Komisjoni presidendi valib Euroopa Parlament Euroopa Ülemkogu ettepaneku alusel, võttes arvesse Euroopa Parlamendi valimisi ja olles pidanud asjaomased konsultatsioonid; samuti kuulub Euroopa Parlamendis heakskiitmisele kogu komisjoni koosseis. See suurendab liidu otsustamisprotsessi demokraatlikku legitiimsust. Kõnealuses protsessis osalevad ka komisjoni liikmed.
- (4) Oma kohustusi täitma asudes kohustuvad komisjoni liikmed pidulikult austama nii ametiaja jooksul kui ka pärast selle lõppemist sellest tulenevaid kohustusi ning eriti oma kohustust käituda ausalt ja diskreetselt teatavate ametissenimetamiste või soodustuste suhtes pärast oma ametiaja lõppemist.
- (5) 20. aprilli 2011. aasta volinike käitumisjuhendit,⁽¹⁾ milles komisjoni praeguste ja endiste liikmete kohustused määratletakse ja neid selgitatakse, tuleks täiendada, et võtta arvesse selle kohaldamise käigus omandatud kogemusi ja tagada, et see oleks komisjoni liikmetelt eeldatavate kõrgete eetikastandardite väärieline.
- (6) On asjakohane, et käitumisjuhendit kohaldatakse nii Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadiks esitatud isiku kui ka volinikukandidaatide suhtes, nõudes neilt oma huvide avalikustamist aegsasti enne Euroopa Parlamendis toimuvat kuulamist.
- (7) Seda käitumisjuhendit tuleks kohaldada kooskõlas komisjoni kodukorraga⁽²⁾.
- (8) Komisjoni liikmete ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vaheliste kohtumiste suhtes kohaldatakse läbipaistvusnõuet kooskõlas komisjoni asjaomase otsusega⁽³⁾.
- (9) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 339 on sätestatud, et liidu institutsioonide liikmed ei tohi isegi pärast oma ametikohustuste lõppemist avalikustada ametisaladuse pidamise kohustuse alla kuuluvat informatsiooni, isearanis informatsiooni, mis puudutab ettevõtjaid, nende ärisuhteid või nende kulutuste komponente.

⁽¹⁾ C(2011) 2904.

⁽²⁾ C(2000) 3614, 29. november 2000.

⁽³⁾ C(2014) 9051, 25. november 2014.

- (10) Komisjoni endised liikmed peavad ajavahemikul, mil neil on õigus igakuisele üleminekutoetusele, esitama deklaratsioonid vastavalt nõukogu määruse (EL) 2016/300⁽¹⁾ artikli 10 lõikele 4.
- (11) Komisjoni peaks käitumisjuhendi kohaldamisel oma sõltumatute nõuannetega abistama sõltumatu eetikakomitee.
- (12) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõikega 6 peab komisjoni liige tagasi astuma, kui president seda nõuab.
- (13) Komisjoni liikmed, kes ei vasta enam oma ülesannete täitmiseks vajalikele nõuetele või on süüdi tõsisel üleastumises, võidakse tagandada või jätta ilma pensioniõigustest või muudest toetustest vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 245 ja 247.
- (14) Käitumisjuhendit tuleks kohaldada heas usus ning pöörates nõuetekohast tähelepanu proportsionaalsuse põhimõttele ja üksikisikute õigustele.
- (15) Käesoleva käitumisjuhendiga tuleks asendada 20. aprilli 2011. aasta volinike käitumisjuhend⁽²⁾.
- (16) Euroopa Parlamendiga konsulteeriti⁽³⁾ käitumisjuhendi asjus kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppega⁽⁴⁾ ja 23. jaanuaril 2018 esitas parlament oma seisukoha⁽⁵⁾,

VÕTAB VASTU KÄESOLEVA KÄITUMISJUHENDI:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käitumisjuhendit kohaldatakse komisjoni liikmete, ja kui see on sõnaselgelt sätestatud, siis ka komisjoni endiste liikmete suhtes, ning Euroopa Komisjoni presidendi ja volinikukandidaatide suhtes.

Artikkel 2

Põhimõtted

1. Komisjoni liikmed pühenduvad täielikult oma ülesannete täitmisele liidu üldistes huvides.
2. Komisjoni liikmed käituvad ja täidavad oma ülesandeid täiesti sõltumatult, ausalt ja väarikalt, lojaalselt ja diskreetset, kooskõlas aluslepingutes ja käesolevas käitumisjuhendis sätestatud normidega. Nad järgivad eetilise käitumise kõrgeimaid norme.
3. Komisjoni liikmed peavad säilitama poliitilisi kontakte, võttes arvesse komisjoni aruandluskohustust Euroopa Parlamendi ja Euroopa valijaskonna ees ning Euroopa tasandi erakondade rolli liidu demokraatlikus elus.
4. Komisjoni liikmed tegutsevad kollegiaalselt ja vastutavad kollektiivselt komisjoni kõigi otsuste eest.
5. Komisjoni liikmed austavad oma ametikoha väarikust ning ei toimi ega väljendu mis tahes teabevahendi kaudu nii, et see mõjutaks negatiivselt üldsuse arvamust nende sõltumatusest, ausameelsusest ja ametikoha väarikusest.

⁽¹⁾ Nõukogu 29. veebruari 2016. aasta määrus (EL) 2016/300, millega määratakse kindlaks ELi kõrgete ametnike rahalised tasud (ELT L 58, 4.3.2016, lk 1).

⁽²⁾ C(2011) 2904.

⁽³⁾ Komisjoni presidendi 13. septembri 2017. aasta kiri parlamendi presidendile.

⁽⁴⁾ ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

⁽⁵⁾ Parlamendi presidendi 23. jaanuari 2018. aasta kiri komisjoni presidendile.

6. Komisjoni liikmed väldivad olukordi, mis võivad tekitada huvide konflikti või mida võidakse põhjendatult selliseks pidada. Huvide konflikt tekib siis, kui isiklikud huvid võivad mõjutada ülesannete sõltumatut täitmist. Isiklike huvide hulka kuuluvad muu hulgas kõik võimalikud kasud ja eelised komisjoni liikmeile endile, nende abikaasale, elukaaslasel⁽¹⁾ või otsestele pereliikmetele. Huvide konflikti ei esine, kui komisjoni liiget käsitatakse osana üldsusest või suurest inimrühmast.

7. Komisjoni endised liikmed austavad vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 245 nende ülesannetest tulenevaid kohustusi, mis neid jätkuvalt mõjutavad, eelkõige kohustust käituda ausalt ja diskreetselt, kui neile pakutakse teatavat ametikohta või soodustusi, ning käesolevas käitumisjuhendis sätestatud kohustusi.

Artikkel 3

Huvide deklaratsioon

1. Komisjoni liikmed deklareerivad kõik rahalised ja muud huvid ning varad, mis võivad nende ametiülesannete täitmisel põhjustada huvide konflikti või on muul moel nende ülesannete täitmisega seotud. Käesoleva artikli tähenduses võivad komisjoni liikmete huvid hõlmata nende abikaasa, elukaaslase⁽²⁾ ja alaealiste laste huve. Komisjoni iga liige täidab ja esitab 1. lisa esitatud deklaratsiooni vormi, milles sisaldub kogu teave, mille deklareerimist liikmetelt käesolevas käitumisjuhendis nõutakse, ning vastutab selle õigsuse eest.

2. Lõikes 1 esitatud nõuded kehtivad ka Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadile ja volinikukandidaatidele, kes esitavad deklaratsioonid Euroopa Parlamendile aegsasti, et parlamendil oleks aega need läbi vaadata.

3. Deklaratsioonid tuleb esitada igal aastal 1. jaanuaril uuesti, ja kui deklareerimisele kuuluv teave peaks liikme ametiaja jooksul muutuma, tuleb esimesel võimalusel, kuid vähemalt kahe kuu jooksul pärast muutust esitada uus deklaratsioon.

4. Deklaratsioon sisaldab järgmist teavet:

- a) rahalised huvid, sh varad ja kohustused, mida võib lugeda huvide konflikti põhjustada võivateks, ning igal juhul 10 000 eurot ületavad investeeringud. Nimetatud rahalised huvid võivad olla kas konkreetne finantsvaldus majandusüksuse kapitalis, eelkõige osakud, või mis tahes muud rahalised huvid, nagu võlakirjad või investeerimistunnistused. See kohustus kehtib ka abikaasa, elukaaslase⁽²⁾ ja alaealiste laste rahaliste huvide suhtes, kui neid võib lugeda huvide konflikti põhjustada võivateks;
- b) kogu tegevus, kas kutsealane või mitte, eristades rohkem kui kümne aasta tagust ja enne komisjoni liikme ametisse astumist lõppenud tegevust näiteks äriühingu juhatuse liikme, nõustaja või konsultandina, sihtasutuse või muu sarnase asutuse või haridusasutuse juhatuse liikmena, ning auametikohti ja/või kogu eluks antud või selliseid ametikohti, millel tegutsemine on vastavalt seadusele liikme ametiajaks peatatud ja mis vastavalt artikli 8 lõikele 2 säilivad;
- c) kõik üksused, milles komisjoni liikmel on huvid või milles või mille heaks ta on tegelenud punktides a ja b nimetatud tegevusega, välja arvatud need üksused, milles tal on osalus ja mida haldab sõltumatult kolmas isik, kui need ei ole seotud konkreetsete tegevusaladega, nagu sektorid või temaatilised fondid. Sihtasutuse või muu sarnase asutuse puhul tuleb märkida nimetatud üksuse eesmärk;
- d) liikmelisus ühendustes, erakondades, ametiühingutes, valitsusvälistes organisatsioonides või muudes asutustes, kui nende tegevus, olgu avalik-õiguslik või eraõiguslik, on suunatud riigi funktsioonide mõjutamisele;
- e) kogu otse või kinnisvaraettevõtte kaudu omatav vara, välja arvatud komisjoni liikme ja tema perekonna ainukasutuseks reserveeritud kodu;
- f) abikaasa või elukaaslase kestav tööalane tegevus, märkides tegevuse laadi, ametinimetuse, ja kui see on asjakohane, tööandja nime.

5. Deklaratsioonid avalikustatakse elektroonilises ja masinloetavas formaadis.

⁽¹⁾ Püsiv vabaabielupartner personaleeskirjade VII lisa artikli 1 lõike 2 punkti c tähenduses.

⁽²⁾ ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

*Artikkel 4***Menetlus huvide konflikti korral**

1. Juhtudel, mis on seotud artikli 2 lõike 6 valdkonda kuuluvate küsimustega, taandavad komisjoni liikmed end mis tahes otsuste tegemisest või oma valdkonna juhtimisest ja arutelus osalemisest.
2. Artikli 3 kohaselt esitatud deklaratsioonid vaadatakse läbi presidendi kontrolli all.
3. Komisjoni liikmed teavitavad presidenti kõigist artikli 2 lõike 6 valdkonda kuuluvatest olukordadest niipea, kui need tekivad.
4. President võtab kõik meetmed, mida ta peab asjakohaseks, arvestades lõigetes 2 ja 3 nimetatud või muud kättesaadavat teavet, vajaduse korral pärast konsulteerimist sõltumatu eetikakomiteega, näiteks:
 - a) valdkonna ümberjaotamine teisele komisjoni liikmele või vastutavale asepresidendile. President teavitab sellisest ümberjaotamisest aegsasti Euroopa Parlamendi presidenti;
 - b) taotlus võõrandada või paigutada pimefondi (*blind trust*) artikli 3 lõike 4 punktis a nimetatud rahalised huvid, kui need põhjustavad liikme vastutusalas huvide konflikti.

*Artikkel 5***Kollegiaalsus ja diskreetsus**

1. Komisjoni liikmed on komisjonile lojaalsed ja oma ülesannete täitmisel diskreetsed. Nad on oma tegudes ja väljendustes ohjeldatud, nagu nende ametikoht seda nõuab.
2. Komisjoni liikmed hoiduvad komisjoni koosolekutel öeldu avalikustamisest.
3. Komisjoni liikmed vastutavad, ilma et see piiraks ametnike või ajutiste teenistujate suhtes kehtivate distsiplinaarsätete kohaldamist, kolleegiumile vastuvõtmiseks või teadmiseks esitatud tundliku teabe, salastatud dokumentide ja konfidentsiaalsete dokumentide asjakohase käitlemise ja väljapool edastamise eest oma kabinetiliikmete poolt.
4. Komisjoni liikmed ei esita kommentaare, mis seaksid kahtluse alla komisjoni tehtud otsused või võivad kahjustada komisjoni mainet.

*Artikkel 6***Erisätted seoses aususe põhimõttega**

1. Komisjoni liikmed haldavad komisjoni materiaalseid ressursse vastutustundlikult. Nad kasutavad oma kabineti ja komisjoni taristut ja ressursse täies kooskõlas asjakohaste normidega.
2. Komisjoni liikmed teevad tööreise kooskõlas finantsmääruse, Euroopa Liidu üldeelarve täitmise sise-eeskirjade, töölähetuste juhendi ja 2. lisas sätestatud normidega. Tööreis on komisjoni liikme reis väljapoole komisjoni tööpaika tema tööülesannete täitmise raames. Kolmandate isikute pakutatavat tasuta reisimise võimalust ei tohi vastu võtta, välja arvatud juhul, kui see on kooskõlas viisakusreeglite või diplomaatia tavade ja kui president on selleks eelnevalt loa andnud. Komisjon avaldab iga kahe kuu järel läbipaistvuse tagamiseks ülevaate lähetuskuludest liikmete kaupa, milles kajastatakse kõik tööreisid, välja arvatud juhul, kui selle teabe avalikustamine mõjutaks avaliku huvi kaitset seoses avaliku julgeoleku, kaitse- või sõjaliste küsimuste, rahvusvaheliste suhete või liidu või liikmesriigi finants- raha- või majanduspoliitikaga.
3. Komisjoni liikmed täidavad komisjoni asjaomastes otsuses⁽¹⁾ ⁽²⁾ sätestatud vastuvõtu- ja kutselise esindamise norme. Kulud, mis ei kuulu kõnealuse otsuse kohaldamisalasse, kaetakse liikme kindlasummalise esindustasu arvelt, nagu see on sätestatud määruse (EL) 2016/300 artiklis 7.

⁽¹⁾ K(2007) 3494, 18. juuli 2007.

⁽²⁾ Kolleegiumi üldvahendite kasutamise kohta vt 2. lisa.

4. Komisjoni liikmed ei võta vastu kingitusi väärtusega üle 150 euro. Kui nad saavad kooskõlas viisakusreeglite või diplomaatia tavadega sellest kallimaid kingitusi, annavad nad need üle komisjoni protokolliteenistusele. Kui kingituse väärtus ei ole teada, hinnatakse seda Brüsselis asuva infrastruktuuri ja logistikaameti direktori kontrolli all ning kõnealuse ameti direktori otsus on selles küsimuses lõplik. Komisjoni protokolliteenistus peab käesoleva lõike kohaselt üle antud kingitustest avalikku registrit, milles nimetatakse ka kingi andja.
5. Komisjoni liikmed ei võta vastu soodustusi, välja arvatud juhul, kui see on kooskõlas viisakusreeglite või diplomaatia tavadega. Osavõttu üritustest, kus liikmed esindavad komisjoni, ei loeta soodustuseks.
6. Komisjoni liikmed teavitavad presidenti kõigist neile antud autasudest, auhindadest ja aunimetustest. Kui auhind sisaldab ka rahasummat või väärisesemeid, peaks liige andma need mõnele heategevusorganisatsioonile omal valikul; väärisesemed võib anda üle ka protokolliteenistusele.
7. Komisjoni liikmed valivad oma kabineti liikmed kooskõlas presidendi kehtestatud normidega objektiivsete kriteeriumide⁽¹⁾ alusel, võttes arvesse ametikoha vastutusrikkust, otsitavaid kutseprofile ja vajadust luua vastastikune usaldus liikme ja tema kabineti liikmete vahel. Komisjoni liikmed ei saa valida oma kabinetti abikaasat, elukaaslast ega otseseid pereliikmeid.

Artikkel 7

Läbipaistvus

1. Komisjoni liikmed ja nende kabineti liikmed kohtuvad üksnes nende organisatsioonide või füüsilisest isikust ettevõtjatega, kes on registreeritud läbipaistvusregistris vastavalt Euroopa Parlamendi ja komisjoni institutsioonidevahelisele kokkuleppele⁽²⁾ niivõrd, kui need kuuluvad selle kohaldamisalasse.
2. Nad avalikustavad teabe selliste kohtumiste kohta kooskõlas komisjoni otsusega 2014/839/EL⁽³⁾.

Artikkel 8

Töövälise tegevuse ametiaja jooksul

1. Komisjoni liikmed ei osale mingis tasustatavas ega tasustamata kutsetegevuses ega täida ükskõik mis laadi avalikke ülesandeid peale nende, mis tulenevad nende ametikohustustest. Käesoleva lõikega ei keelata säilitada auametikohti ja/või kogu eluks antud või selliseid ametikohti, mis on vastavalt seadusele komisjoni liikme ametiajaks peatatud, kui on tagatud liikme sõltumatus.
2. Komisjoni liikmed võivad tingimusel, et nad järgivad artiklite 2 ja 5 nõudeid, osaleda järgmises töövälises tegevuses:
 - a) aeg-ajalt tasuta kursuste korraldamine Euroopa integratsiooni huvides, tingimusel, et presidenti sellest nõuetekohaselt teavitatakse, ning muu teavitustegevus Euroopa huvivaldkondade kohta;
 - b) raamatu avaldamine tingimusel, et kõik seoses komisjoni liikme ametikohaga avaldatud teose autoritasud makstakse mõnele heategevusorganisatsioonile liikme valikul, ja tingimusel, et presidenti sellest nõuetekohaselt teavitatakse;
 - c) artiklite kirjutamine, kõnede pidamine või osalemine konverentsidel tingimusel, et selle eest tasu ei maksta, või kui makstakse, siis kantakse see üle mõnele heategevusorganisatsioonile liikme valikul;
 - d) tasustamata auametikohad sihtasutustes või muudes sarnastes asutustes poliitika, õiguse, kultuuri, kunsti, sotsiaal-, spordi või heategevuse valdkonnas või haridus- või teadusasutustes tingimusel, et presidenti sellest nõuetekohaselt teavitatakse. Auametikohad on ametikohad, millel ei ole mingit juhtimisrolli, otsustamisõigust ega vastutust asjaomase asutuse tegevuse eest või kontrolli selle üle. „Sihtasutus või muu sarnane asutus“ tähendab mittetulundusühingut või ühendust, mis tegutseb üldsuse huvides esimeses lauses loetletud valdkondades. Ametikohaga ei tohi kaasneda mingit huvide konflikti ohtu. Selline oht esineb eelkõige juhul, kui asutust rahastatakse ELi eelarvest.

⁽¹⁾ C(2014) 9002, 1. november 2014.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni 16. aprilli 2014. aasta kokkulepe läbipaistvusregistri kohta organisatsioonidele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes tegelevad ELi poliitika kujundamisega (ELT L 277, 19.9.2014, lk 11).

⁽³⁾ Komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus 2014/839/EL komisjoni liikmete ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vahelisi kohtumisi käsitleva teabe avaldamise kohta (ELT L 343, 28.11.2014, lk 22).

Artikkel 9

Osalemine siseriiklikus poliitikas ametiaja jooksul

1. Komisjoni liikmed võivad osaleda siseriiklikus poliitikas riikliku tasandi erakondade või sotsiaalpartnerite organisatsioonide (nt ametiühingud) liikmetena või siseriiklikus valimiskampanias, kaasa arvatud piirkondlikud ja kohalikud valimised, tingimusel, et see ei piira nende tööd komisjonis ning et nende ülesanded komisjonis on tähtsamal kohal kui pühendumus erakonnale. Osalemine riikliku tasandi erakondade või sotsiaalpartnerite organisatsioonide liikmetena hõlmab auametikohti ja mittejuhtivaid ametikohti erakonna struktuuris, kuid välistab juhtimisülesanded. Poliitilisi kontakte komisjoni liikmena see ei mõjuta.
2. Komisjoni liikmed teavitavad presidenti oma kavatsusest osaleda siseriiklikus, piirkondlikus või kohalikus valimiskampanias ning oma kavandatavast rollist selles. Kui nad kavatsevad valimistel kandideerida või valimiskampaniast muul moel aktiivselt osa võtta, peavad nad seni, kuni nad on sellega aktiivselt seotud, või vähemalt valimiskampania lõpuni katkestama oma osalemise komisjoni töös. Muudel juhtudel otsustab president, võttes arvesse juhtumi konkreetseid asjaolusid, kas kavandatav osalemine valimiskampanias sobib kokku liikme ametikohustuste täitmisega. Sellistel asjaoludel komisjoni tööst taanduvatele komisjoni liikmetele annab president palgata valimispuhkust ning liige ei tohi selle perioodi kestel kasutada komisjoni inim- ja materiaalseid ressursse. President teavitab nõuetekohaselt Euroopa Parlamendi presidenti sellise puhkuse andmisest ja sellest, milline komisjoni liige võtab puhkuse ajaks üle asjaomased ülesanded.
3. Komisjoni liikmed hoiduvad avalike avalduste tegemisest ja sekkumistest selle erakonna või sotsiaalpartnerite organisatsiooni nimel, kuhu nad kuuluvad, välja arvatud juhul, kui nad kandideerivad valimistel/osalevad valimiskampanias kooskõlas lõikega 2. See ei piira komisjoni liikmete õigust väljendada oma isiklikku arvamust. Komisjoni liikmed, kes sel viisil valimiskampaniates osalevad, kohustuvad hoiduma kampania käigus selliste seisukohtade võtmisest, mis ei ole kooskõlas konfidentsiaalsuskohustusega või rikuvad kollegiaalsuskohustust.

Artikkel 10

Osalemine Euroopa tasandi poliitikas ametiaja jooksul

1. Komisjoni liikmed võivad osaleda Euroopa tasandi poliitikas Euroopa tasandi erakondade või sotsiaalpartnerite organisatsioonide liikmetena tingimusel, et see ei piira nende tööd komisjonis ning et nende ülesanded komisjonis on tähtsamal kohal kui pühendumus erakonnale. Osalemine Euroopa tasandi erakondade või sotsiaalpartnerite organisatsioonide liikmetena hõlmab poliitilisi, au- ja mittejuhtivaid ametikohti erakonna struktuuris, kuid välistab juhtimisülesanded. Poliitilisi kontakte komisjoni liikmena see ei mõjuta.
2. Komisjoni liikmed võivad osaleda Euroopa Parlamendi valimiste kampaniates, sealhulgas kandidaatidena. Peale selle võivad Euroopa tasandi erakonnad valida neid komisjoni presidendi esikandidaadiks („Spitzenkandidat“).
3. Komisjoni liikmed teavitavad presidenti oma kavatsusest osaleda valimiskampanias lõike 2 tähenduses ning oma kavandatavast rollist selles.
4. President teavitab aegsasti Euroopa Parlamenti sellest, et üks või mitu komisjoni liiget kandideerivad Euroopa Parlamendi valimiste kampaniates, samuti sellest, millised meetmed on võetud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 245 ja käesolevas käitumisjuhendis sätestatud sõltumatuse, aususe ja diskreetsuse põhimõtete järgimise tagamiseks.
5. Komisjoni liikmed, kes kandideerivad või osalevad valimiskampanias lõike 2 tähenduses, ei tohi kasutada valimiskampaniaga seotud tegevuseks komisjoni inim- ja materiaalseid ressursse.
6. Komisjoni liikmed hoiduvad avalike avalduste tegemisest ja sekkumistest selle Euroopa tasandi erakonna nimel, kuhu nad kuuluvad, välja arvatud juhul, kui nad kandideerivad valimistel või osalevad valimiskampanias kooskõlas lõigetega 3 ja 4. See ei piira komisjoni liikmete õigust väljendada oma isiklikku arvamust. Komisjoni liikmed, kes sel viisil valimiskampaniates osalevad, kohustuvad hoiduma kampania käigus selliste seisukohtade võtmisest, mis ei ole kooskõlas konfidentsiaalsuskohustusega või rikuvad kollegiaalsuskohustust.

Artikkel 11

Ametiaja lõpu järgne tegevus

1. Komisjoni endisi liikmeid seob Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 245 kohane kohustus käituda ausalt ja diskreetselt ka pärast ametikohal töötamise lõppemist. Neid seob jätkuvalt kollegiaalsuse ja diskreetsuse kohustus nende ametiajal tehtud komisjoni otsuste ja võetud meetmete suhtes, nagu on sätestatud artiklis 5.

2. Komisjoni endised liikmed peavad kaks aastat pärast ametikohalt lahkumist teavitama komisjoni vähemalt kaks kuud ette oma kavatsusest hakata osalema kutsetegevuses. Käesolevas käitumisjuhendis tähendab „kutsetegevus“ töötamist mis tahes tasustataval või mittetasustataval ametikohal, välja arvatud mittetasustatav tegevus, millel ei ole mingit seost Euroopa Liiduga ja mis ei põhjusta komisjonile ja selle talitustele suunatud lobitööd või propagandat; selline kutsetegevus on näiteks:

- a) heategevuslik või humanitaartegevus;
- b) poliitilistest, ametiühingulistest ja/või filosoofilistest või religioossetest veendumustest lähtuv tegevus;
- c) kultuuritegevus;
- d) varade või osaluste või isikliku või perekonna vara haldamine eraisikuna
- e) või samalaadne tegevus.

3. Komisjon vaatab esitatud teabe läbi, et teha kindlaks, kas kavandatava tegevuse olemus sobib kokku Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 245 ja kas see on seotud komisjoni endise liikme vastutusalaga; otsus tehakse alles pärast konsulteerimist sõltumatu eetikakomiteega.

Piiramata presidendi võimalust kahtluse korral komitee arvamust küsida, ei pea sõltumatu eetikakomiteega konsulteerima, kui komisjoni endised liikmed kavatsevad:

- a) jätkata Euroopa huvide teenimist mõnes Euroopa Liidu institutsioonis või asutuses;
- b) asuda tööle liikmesriigi avalikus teenistuses (riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil);
- c) tegutseda rahvusvahelises organisatsioonis või muus rahvusvahelises asutuses, mis tegeleb avalike huvidega ja milles on esindatud kas EL või üks või mitu selle liikmesriiki;
- d) osaleda teadustegevuses;
- e) osaleda lühiajaliselt (1 või 2 tööpäeva) ühekordsetes meetmetes;
- f) võtta vastu auametikohti.

4. Komisjoni endised liikmed ei tee kahe aasta jooksul pärast ametist lahkumist lobitööd⁽¹⁾ komisjoni liikmete ega nende töötajate hulgas nende enda, oma tööandja ega kliendi äri nimel küsimustes, mis kuulusid nende vastutusalasse.

5. Endise presidendi puhul on lõigetes 2 ja 4 nimetatud tähtajad kolm aastat.

6. Lõigetes 2 ja 4 nimetatud kohustusi ei kohaldata, kui komisjoni endine liige asub tööle riigiametnikuna.

7. Vastavalt lõikele 3 tehtud otsused, millega tehakse kindlaks kooskõla Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 245, ja sõltumatu eetikakomitee asjaomased arvamused avalikustatakse, võttes nõuetekohaselt arvesse vajadust kaitsta isikuandmeid.

⁽¹⁾ Kõik läbipaistvusregistri rakendusalasasse kuuluvad tegevused, vt artikkel 7.

Artikkel 12

Sõltumatu eetikakomitee

1. Käesolevaga moodustab komisjon sõltumatu eetikakomitee. Komitee nõustab presidendi nõudmisel komisjoni kõigis käesoleva käitumisjuhendiga seotud eetikaküsimustes ja annab komisjonile nende kohta üldisi soovitusi.
2. President määrab arvamuse esitamiseks ajapiirangu.
3. Komisjoni asjaomased praegused või endised liikmed teevad komiteega koostööd, eelkõige esitades nõutud asjaomase lisateabe. Kui komitee kaalub negatiivse arvamuse andmist, on neil võimalus saada ära kuulatud.
4. Komitee koosneb kolmest liikmest, kes on välja valitud nende pädevuse, kogemuse, sõltumatuse ja kutseoskuste alusel. Nende ametialane käitumine peab olema olnud laitmatu, neil peab olema kõrge tasandi ametikohal töötamise kogemus Euroopa, riiklikes või rahvusvahelistes institutsioonides. Komitee koosseis peaks hõlmama kogemusi erinevates institutsioonides või ametikohtadel. Komitee liikmed määrab komisjon presidendi ettepanekul. Nad kirjutavad alla huvide konflikti puudumise deklaratsioonile. Liikmete ametiaeg on kolm aastat ja seda saab ühe korra pikendada. Kui liige lahkub ametikohalt enne ametiaja lõppu, määrab komisjon presidendi ettepanekul ametiaja ülejäänud osaks uue liikme.
5. Komitee valib oma liikmete hulgast alalise eesistuja. Eesistuja kutsub presidendi taotlusel kokku koosolekuid.
6. Komitee arutelud on konfidentsiaalsed.
7. Kui arvamust ei võeta vastu ühehäälselt, tuleb selles esitada ka eriarvamused.
8. Komisjon hüvitab kooskõlas asjakohaste haldusnormidega komitee koosolekutega seotud reisi- ja elamiskulud ning määrab sekretäri komiteed abistama ⁽¹⁾.

Artikkel 13

Käitumisjuhendi kohaldamine

1. President tagab sõltumatu eetikakomitee toetusel käesoleva käitumisjuhendi nõuetekohase kohaldamise.
2. Kui komisjoni praegustel või endistel liikmetel on kahtlusi seoses käesoleva käitumisjuhendi kohaldamisega, teavitavad nad enne kahtlust tekitavas küsimuses toimimist aegsasti presidenti.
3. Käesoleva käitumisjuhendi rikkumise korral, kui see ei nõua vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 245 või 247 pöördumist Euroopa Kohtu poole, võib komisjon presidendi ettepanekul ja sõltumatu eetikakomitee arvamust arvestades otsustada teha noomituse ja selle vajaduse korral avalikustada.
4. Komisjon avaldab igal aastal aruande käesoleva käitumisjuhendi kohaldamise ja sõltumatu eetikakomitee tegevuse kohta. Aruanne avaldatakse käesoleva käitumisjuhendi kohaldamisele pühendatud veebisaidil.

Artikkel 14

Jõustumine

1. Käesoleva käitumisjuhendiga tühistatakse ja asendatakse 20. aprilli 2011. aasta käitumisjuhend ja 21. oktoobri 2003. aasta otsus ajutise eetikakomitee loomise kohta ⁽²⁾. Praegune komitee ja selle liikmed tegutsevad oma ülejäänud ametiaja käesoleva käitumisjuhendi alusel.
2. Nende komisjoni endiste liikmete suhtes, kelle ametiaeg on lõppenud enne käesoleva otsuse jõustumist, artikli 11 lõikeid 2–6 ei kohaldata. Nende suhtes jääb kehtima 20. aprilli 2011. aasta käitumisjuhendi 1.2 jagu.
3. Otsus jõustub 1. veebruaril 2018.

⁽¹⁾ See ei piira muude liikmete staatust ja nende õigusi käsitlevate haldussätete kohaldamist.

⁽²⁾ K(2003) 3750, 21. oktoober 2003.

4. Artikli 10 lõikeid 2–5 hakatakse kohaldama alates Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete muudetud raamkokkuleppe jõustumise kuupäevast. Kuni selle päevani kehtivad komisjoni liikmete osalemise suhtes Euroopa Parlamendi valimiste raames toimuvates valimiskampaaniates 20. aprilli 2011. aasta käitumisjuhendi ⁽¹⁾ 1.1 jao lõiked 8, 9 ja 10.

Brüssel, 31. jaanuar 2018

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ C(2011) 2904.

1. LISA

HUVIDE DEKLARATSIOON

Ees- ja perekonnanimi:

I. Varasem tegevus (käitumisjuhendi artikli 3 lõike 4 punktid b ja c)**I.1. Ametikohad viimase 10 aasta jooksul sihtasutustes või sarnastes asutustes**

Märkige ametikoha laad, asutuse nimi ja selle eesmärk/tegevusala.

I.2. Ametikohad viimase 10 aasta jooksul haridusasutustes

Märkige ametikoha laad ja asutuse nimi.

I.3. Ametikohad viimase 10 aasta jooksul äriühingute juht-, järelevalve- ja nõuandeorganites ning muudes äri- või majandustegevusele pühendunud üksustes

Märkige ametikoha laad ning äriühingu või muu üksuse nimi ja äriala.

I.4. Muu tööalane tegevus viimase 10 aasta jooksul, sh teenused, vabad elukutsed, nõustamine

Märkide tegevuse laad.

II. Praegune tööväliline tegevus kooskõlas käitumisjuhendi artikliga 8 (käitumisjuhendi artikli 3 lõike 4 punktid b ja c)

Mittetasustatavaid kursusi, publikatsioone ja kõnesid – käitumisjuhendi artikli 8 lõike 2 punktid a–c – ei ole vaja deklareerida.

II.1. Praegused auametikohad sihtasutustes ja sarnastes asutustes või haridus- või teadusasutustes (käitumisjuhendi artikli 8 lõike 2 punkt d)

Märkige ametikoha laad, asutuse nimi ja selle eesmärk/tegevusala.

II.2. Täiendav asjakohane teave muude ametikohtade kohta (näiteks muud auametikohad ja/või kogu eluks antud ametikohad)**III. Rahalised huvid (käitumisjuhendi artikli 3 lõike 4 punktid a ja c)**

Märkige kõik rahalised huvid, kaasa arvatud varad ja kohustused, mida võib lugeda huvide konflikti põhjustada võivateks. Pangakontosid, konkreetseid kaupu või laenusid kinnisvara ostmiseks oma tarbeks ei ole tavaliselt vaja deklareerida.

Investeeringud väärtusega üle 10 000 euro tuleb deklareerida igal juhul.

Märkige mõlemal juhul

— huvi liik (näiteks osakud, võlakirjad, laenud);

— asjaomane üksus (näiteks äriühing, pank, fond) – kui investeeringut haldab sõltumatult kolmas isik, siis peab üksuse nime deklareerima vaid juhul, kui investeering on seotud konkreetsete tegevusaladega, nagu sektorid või temaatilised fondid);

— huvi suurus (näiteks osakute arv ja nende jooksev väärtus, osalusprotsent).

IV. Abikaasa, elukaaslase⁽¹⁾ ja alaealiste laste rahalised huvid, kui neid võib lugeda huvide konflikti põhjustada võivateks (käitumisjuhendi artikli 3 lõike 4 punkt a)

Esitage sama laadi teave, mis III jaos.

⁽¹⁾ Püsiv vabaabielupartner personalieeskirjade VII lisa artikli 1 lõike 2 punkti c tähenduses.

V. **Liikmesus ühendustes, erakondades, ametiühingutes, valitsusvälistes organisatsioonides või muudes asutustes, kui nende tegevus, olgu avalik-õiguslik või eraõiguslik, on suunatud riigi funktsioonide mõjutamisele (käitumisjuhendi artikli 3 lõike 4 punkt d)**

Märkige organisatsiooni nimi ja selle tegevusvaldkond; kultuuri-, kunsti-, sotsiaal-, spordi- või heategevusklubide liikmesust ei pea deklareerima.

VI. **Kinnisvara (käitumisjuhendi artikli 3 lõike 4 punkt e)**

Komisjoni liikme ja tema perekonna ainukasutuseks reserveeritud kodu ei ole vaja deklareerida.

VII. **Abikaasa/elukaaslase⁽¹⁾ kutsealane tegevus (käitumisjuhendi artikli 3 lõike 4 punkt f)**

Märkige tegevuse laad, ametinimetus ja tööandja nimi.

Kinnitan, et esitatud teave on õige.

Kuupäev:

Allkiri:

Käesolev deklaratsioon avalikustatakse kooskõlas käitumisjuhendi artikli 3 lõikega 5.

⁽¹⁾ Kõik läbipaistvusregistri rakendusalausse kuuluvad tegevused, vt artikkel 7.

2. LISA

KOLLEGIUMI ÜLDVAHENDITE KASUTAMINE JA KOMISJONI LIIKMETE AMETIREISID ⁽¹⁾**1. Eelarve**

Komisjoni üldvahendite summa, millest kaetakse lähetuskulud ja kutselise esindamise kulud, kinnitavad igal aastal eelarvepädevad institutsioonid. See jagatakse presidendi vastutusel komisjoni kõigi liikmete vahel vastavalt nende vastutusala-dele ja tegelikele vajadustele. Üldvahenditest tehtavateks kulutusteks annab loa asjaomase liikme kabinetiülem ⁽²⁾ (eelarvevahendite käsutaja), kes kontrollib ka arvete õigsust. Kuluhüvitised makstakse välja arve ja maksetõendi alusel individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti (PMO – eelarvevahendite käsutaja eelarveliste kulukohustuste ja maksete puhul) direktori vastutusel.

Komisjoni liikmete ametireisidel tekkivad kulud kaetakse eelarvepunkti 25 01 02 13 eraldistest. Kabineti personali lähe-tuskulud kaetakse (kooskõlas komisjoni töölähetuste juhendiga) eelarvepunktist 25 01 02 11 01.01.10.

2. Tööreisist teavitamine – tööreisi tühistamine

Kõigi tööreiside kohta tuleb koostada asjakohasel vormil (MIPS) lähetuskorraldus, millele kirjutab alla komisjoni asja-omane liige. Selles tuleb märkida:

- tööreisi eesmärk,
- tööreisi sihtkoht,
- kasutatavad transpordivahendid,
- väljasõidu ja naasmise kuupäev ja kellaaeg,
- töö algus ja lõpp.

Juhul, kui tööreis tühistatakse, peab komisjoni liige viivitamatult:

- tagama, et sõidupiletite ja reisibüroost saadud broneeringute tühistamise kohta oleks kirjalik kinnitus,
- tagama, et hotellibroneeringute tühistamise kohta oleks samuti kirjalik kinnitus.

3. Transpordivahendid

Komisjoni liikmed võivad kasutada kõiki tööreisi eesmärgi seisukohast sobivaid transpordivahendeid, lähtudes kulutasu-vusest, võttes arvesse institutsiooni vajadusi ning järgides käitumisjuhendi artiklit 6.

4. Piletid ja reisikulud

Vastavalt töölähetuste juhendile on hüvitatavad tööreisi kulud põhimõtteliselt reisimiseks Brüsseli ja tööreisi sihtkoha vahel.

Piletid väljastab nõudmisel komisjoni ametlik reisibüroo. Kulud kaetakse täielikult komisjoni liikme tööreisieraldistest. Kõik kasutamata, sealhulgas osaliselt kasutamata piletid või broneeringud tuleb tagastada viivitamatult reisibüroole. Kõigi erareiside eest tasub komisjoni liige isiklikult krediitkaardiga otse reisibüroole.

5. Lennutaksode rentimine

Lennutaksode kasutamiseks peab loa andma president. Üldreeglina võidakse lennutaksode kasutamist lubada üksnes erandlikel asjaoludel, kas juhul, kui sihtkohta ei ole võimalik jõuda liinilennuga, või kui see ei sobi komisjoni ajakavaga või julgeolekukaalutlustel. Tuleks põhjalikult hinnata kõiki võimalusi, sealhulgas ajakava koostamist, et lennutakso kasu-tamine oleks viimane valik.

⁽¹⁾ Eraldi normide puudumisel kohaldatakse analoogia alusel töölähetuste juhendi norme.

⁽²⁾ Presidendi kabineti ülem võib delegerida need ülesanded presidendi kabineti koordineerimis- ja haldusdirektorile.

Enne presidendile kinnitamiseks esitamist peab kõiki vajalikke üksikandmeid (sihtkoht, kuupäev, tegevuskava, osalejad, põhjendus jne) sisaldava taotluse ja töövõtja pakkumise kiitma heaks PMO. Muud reisijad peale komisjoni liikmete peavad maksma tavalenu pileti hinna suuruse tasu ⁽¹⁾. Vajaliku jagunemise eest eelarveridadele kannab hoolt PMO.

6. Tööreisi kestus

Tööreisi kestust arvestatakse alates töökohast lahkumise ajast kuni sinna naasmiseni kasutatava transpordivahendiga.

7. Puhkusega ühendatud tööreisid

Puhkusega ühendatud tööreisi loetakse alanuks ametliku töö algusega, kui puhkus võetakse enne tööreisi, ja lõppenuks ametliku töö lõpuga, kui puhkus järgneb tööreisile. Sama kehtib riigipühade ja nädalalõppude puhul, kui töö ajakavas ei ole ette nähtud teisiti. Isegi kui see on nii, ei maksta riigipühade/nädalalõppude eest hüvitisi juhul, kui ametlik töö toimub komisjoni liikme päritoluriigis.

8. Päevaraha

Komisjoni liikmele makstav päevaraha on 5 % suurem ametnikele makstavast päevarahast. See arvutatakse, kasutades ametnike suhtes kohaldatavaid norme töölähetuste juhendis.

9. Majutuskulud

Majutuskulud (v.a hommikusöök ja muud söögikorrad) hüvitatakse arve esitamisel. Kui majutuskulud ületavad 300 eurot päevas, tuleb kuluaruandele lisada põhjendus.

10. Muud kulud

Muud tööreisi laadiga põhjendatud kulud hüvitatakse taotluse ja lisadokumentide esitamisel. Meelelahutus- ja esinduskulude hüvitamist tuleb taotleda eraldi, nagu on sätestatud komisjoni selliseid kulusid reguleerivas otsuses.

11. Kulude hüvitamise taotlemine

Komisjoni liikmetele hüvitatakse kulud lähetuskulude aruande alusel. See aruanne tuleb saata asjakohasel plangil (MIPS) võimalikult kiiresti PMO-le.

Hüvitamise taotlus peab sisaldama järgmisi üksikandmeid:

- tööreisi eesmärk,
- tööreisi sihtkoht,
- kasutatud transpordivahendiga töökohast lahkumise ja sinna naasmise kuupäev ja aeg,
- töö alguse ja lõpu aeg,
- kui tööreisiga on ühendatud puhkus, siis puhkusepäevade arv,
- komisjoni liikme kohapeal tasutud sõidukulud,
- majutuskulud (v.a hommikusöök ja muud söögikorrad),
- kolmandate isikute poolt komisjoni liikme eest tasutud söögikorrad,
- muud kulud, mille hüvitamist taotletakse.

Lisada tuleb kõik täiendavad dokumendid.

⁽¹⁾ Käitumisjuhendi artikli 6 lõikele 2 vastava avaldamise eesmärgil põhinevad komisjoni liikme individuaalsed reisikulud keskmistel kuludel isiku (liikmed ja personal) kohta lennul. See ei piira komisjoni liikme üldvastutust tööreisil.

12. Kulud, mille kannavad komisjoni esindused ja Euroopa Liidu delegatsioonid kolmandates riikides

Teatavatel juhtudel võidakse lubada, et tööreisil tekkinud kulud kannavad esindused ja delegatsioonid sihtkohas. See on erandlik menetlus, milleks antakse luba üksnes juhul, kui tööreisil tekkinud kulude eest ei saa tasuda ametialaseks kasutamiseks väljastatud krediitkaardiga või saata arve otse PMO-le⁽¹⁾. Arvestades sellega kaasnevat suurt halduskoormust, peaksid sellised taotlused piirduma miinimumiga.

13. Erieeskirjad komisjoni liikmete autojuhtide tööreiside ning kolmandates riikides asuvate komisjoni esinduste ja Euroopa Liidu delegatsioonide autoparkide kasutamise kohta

Vastavalt komisjoni 14. septembri 1979. aasta otsuse artiklile 14 on komisjoni liikmete käsutuses kogu aeg ametiauto ja autojuht. Autojuhtidelt ei tohi nõuda erasõitude tegemist, kui autojuhil kaasnevad sellega ületunnid või lähetuskulud, välja arvatud juhul, kui seda nõuavad julgeolekukaalutlused.

Igapäevased sõidud komisjoni liikme Belgias asuva elukoha ja büroo (või rongijaama ja lennujaama) vahel loetakse ametisõiduks.

Juhtidel on komisjoni liikme ametiautot juhtides lähetuskorraldus isegi juhul, kui liiget või kabineti ametnikku ei ole ametlikust sihtkohast naasmisel või autot sealt tagasi tuues autos. Juht peab esitama kabinetiülema allakirjutatud lähetuskulude hüvitamise taotluse asjakohasel vormil (MIPS), millel ta esitab järgmised üksikandmed:

- tööreisi eesmärk,
- tööreisi sihtkoht,
- kasutatud marsruut,
- väljasõidu ja töökohta naasmise kuupäev ja kellaeg,
- majutuskulud (v.a hommikusöök ja muud söögikorrad),
- muud hüvitamise taotluse lisatavad üksikandmed.

Juhtide lähetuskulud kaetakse kabineti lähetuskulude eelarvest.

Komisjoni esindust või Euroopa Liidu delegatsiooni külastaval komisjoni liikmel on õigus kasutada ametiautot esinduse või delegatsiooni vahendite piires. Kui esindus peab seoses komisjoni liikme visiidiga ostma transporditeenust sisse, kaetakse asjaomased kulud liikme tööreisieraldistest. Delegatsioonidesse tehtavate visiitide suhtes kohaldatakse sel ajal kehtivat komisjoni ja Euroopa välisteenistuse vahel kokku lepitud korda.

⁽¹⁾ Finantsmääruse rakenduseeskirjade artiklis 66 piiratakse avansikontode kasutamist juhtudega, mil arvestades asjaomaste summade väiksust, on võimatu või ebamõistlik teha makseid eelarvetoimingutena.